

la faRga

revista de Salt

ANY XX - NÚM. 177 - NOVEMBRE/DESEMBRE 1999 - PREU: 300 PTA.

2000: ja sóc aquí

Auguris d'un nen

Mogut per la curiositat obrí el polsós llibre. S'hi llegien les mil catàstrofes que vaticinaven la fi del món. Amb uns ulls esbatanats contemplava excitat les il·lustracions amb els cataclismes que un dia o altre caurien sobre nosaltres, pobres pecadors, esborrant-nos a tots sense cap excepció. Mig sectari, tenia por que la fi del món l'enganxés estant en vida; de fet, Nostradamus no l'encertà, però els números rodons sempre fan més por. Feia temps que li preocupava l'adveniment del tercer mil·lenni i posava en dubte l'escepticisme dels seus companys de classe. Tot el que ja pot tenir d'incrèdul un nen de vuit anys no era suficient per calmar la seva por, i se'n donava una miqueta de vergonya.

El llibre sempre l'havia vist per casa: documents mig descomposats pel temps, passats per la impremta en la contemporaneïtat, que anunciaven l'any mil com a portador de desastres apocalíptics. Però s'havien equivocat. L'arribada del segon mil·lenni va desmentir tot el moviment de terror i totes les prediccions caòtiques que el precediren. Tanmateix, la potent imaginació del vailet construïa imatges espectaculars sobre la destrucció de la Terra i, més enllà, de l'Univers sencer. Perquè, és clar, segons el llibre la destrucció final seria producte de "la ira de Déu sobre la seva

obra", i qui sinó Déu havia creat, a part dels homes i les criatures del nostre planeta, les estrelles i les galàxies?

A missa, el mossèn, aclaparat encara en pensaments remots, medievals, parlava del dia del "Judici Final" i, el nen considerava aquest títol aterridor, agònic. A vegades, es desempallegava de les creences cristianes sobre la fi dels temps i pensava, científic, en els fenòmens naturals. Diuen que el sol és a la meitat de la seva vida i que encara li falten uns quants milers de milions d'anys per desaparèixer -i nosaltres amb ell. Això el feia respirar més tranquil perquè naturalment d'aquí a aquell dia ell ja no hi seria. Entre les seves cavil·lacions era curiós com descobria la interpretació catòlica com una

traducció de la realitat en clau religiosa.

Pensava: cristianament o no el món s'acabarà, encara que no és el mateix que ho faci l'any dos mil, en la seva tendra edat, o que ho faci quan potser l'home ja no existeixi... El divendres trenta-u de desembre, a casa de la iaia, amb els seus germans i cosinets, quin patir amb el dubte! Petarà o no petarà? Apareixeran dimonis?

Finalment, amb el raïm a punt, va arribar el compte enrere: ...quatre, tres, dos, un, zero. I no va passar res, la Terra no va explotar encara que, malgrat tot, als ulls del nen s'hi llegia quelcom de fúnebre, una certa decepció. Així doncs, camí de l'any tres mil.

GUILLEM MOLLA

Fe d'errades

En l'article de l'Helena Olivella publicat en el número anterior de LA FARGA s'esmentava el riu Guadalquivir i havia de ser el riu Guadalavias. Així mateix l'anterior número de LA FARGA anava numerat com a 178, quan li tocava el número 176.

Les Deveses de Salt

ANY XIX/NÚM. 177
NOVEMBRE/DESEMBRE 1999

PORTADA: Isaac Bosch
"La Maret"

La imatge del darrer dia.

LA FARGA/ Revista de Salt

EDITA/ Casal de Jubilats de Salt

DIRECCIÓ i COORDINACIÓ/

M. Helena Romagós i M. Àngels Mir

CONSELL DE REDACCIÓ/ Guillem Terribas i Roca,

Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume

Bosch i Termes, Agapit Alonso i Pont, M. Helena

Romagós i Ribot, Ricard Giménez i Camins, M.

Àngels Mir i Casas, Lluís Rovira i Pato i Gerard

Carreras i Comas, Antoni Romero i Soler, Ferran

Màrquez i Morgade,

Benet Galí i Johera, Helena Olivella, Iolanda Vila,

Guillem Molla i Miquel Àngel Macias.

COL.LABORACIÓ HABITUAL/ Salvador Sunyer i

Casadevall, Jordi Soler i Quim Pla.

COMPAGINACIÓ/ Xarri Terribas i Roca

CORRECCIÓ i ESTIL/ Toni Rusalleda

FOTOGRAFIA/ Xavier Pascual

PUBLICITAT/ Vicenç Saurina

DISTRIBUCIÓ/ Pitu Geli

ADMINISTRACIÓ/ Joan Boada i Reig

TIRADA/ 1.500 exemplars

REDACCIÓ/ Passeig Verdaguer, 1

Tels. 972 23 04 98 - 972 23 85 78

IMPRESSIÓ/ Impremta Pagès, S.A.

Tel. 972 42 01 07 - ANGLÈS (Girona)

DIPÒSIT LEGAL/ GI-356/79

SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.500 pta.

La recuperació de les Deveses, sobretot de les zones més conegudes com el Pla dels Socs i el seu entorn, posa de manifest la voluntat dels diferents governs municipals -d'ençà de la independència- i de les associacions -primer els Amics de les Deveses, després Marfull, i el Club Tramuntana-, de les escoles i d'una majoria de ciutadans de transformar el gran abocador de deixalles que havia estat la ribera del Ter en un gran parc municipal. S'ha aconseguit molt més del que ens podiem imaginar els que amb memòria històrica recordem el trist paisatge de runes i deixalles fumejants que ens feia desdir d'anar-hi.

Cada any per la Festa de l'Arbre s'ha fet també un pas més per sensibilitzar-nos a protegir el que és l'espai natural de tots els saltencs. Els arbres que infants, joves i gent gran han plantat ja fan el seu goig, i veure un plàstic a terra ens fa mal d'ulls. Ara cal gaudir i protegir aquest espai natural que hem fet patrimoni de tots, perquè sigui usat i fruit també per tothom, però amb el respecte que mereix la feina feta i perquè l'equilibri necessari entre espai a protegir i l'ocupació humana sigui el compromís de tots amb el més ampli consens. Ara és l'hora que l'ajuntament i les associacions que han treballat i treballen per la salvaguarda del "Parc de les Deveses de Salt" facin possible un reglament d'usos que estableixi les mesures de protecció i quines activitats s'hi poden fer, delimitant els llocs idonis per fer-les per tal de no malmetre l'entorn.

Els aiguadeixos del Ter han configurat el Poble de Salt al llarg dels segles, i la voluntat popular va voler que esdevinguessin comunals les antigues lleres del riu, com avui aquests espais naturals recuperats que tenim la responsabilitat de preservar per al futur, perquè la història dels dos lladoners del carrer Sant Dionís, que, martiritzats i xacrosos, són els únics arbres públics de la Vila que han vist passar més d'un segle, sigui àmpliament superada per les noves generacions.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESSÀRIAMENT AMB LES OPINIONS EXPRESSADES EN ELS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN SE N'INDIQUI LA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DE 1989

MATÍ D'HIVERN	
Auguris d'un nen	2
EDITORIAL	
Les Deveses de Salt	3
FINESTRA OBERTA	
Impressions personals del 3r Congrés Nacional de la Gent Gran	4-5
RACÓ POÈTIC	
Petita Nadala	5
LOCAL	
Diada del Jubilat en el vint-i-cinc Aniversari del Casal	6-7
FINESTRA OBERTA	
L'home, mesura de totes les coses	8-9
LOCAL	
El camp de blat de moro	10-11
COL.LABORACIÓ	
4000 anys enrere	12-13
LA MARET	
Plors i planys per la destrucció de La Maret	14-16
ESGUARD DES DEL PEDRÓ	
M'ho he inventat?	16-17
SETCIÈNCIES	
10 mil.lennis de Ciència	18-19
VUIT DE DESEMBRE	
Una nova vella esperança	20
FINESTRA OBERTA	
La immortalitat: l'ànima no pot desaparèixer	21
COL.LABORACIÓ	
Un xic d'informació referent a les festes de Nadal	22
Acudit foll	23

Impressions personals del 3r Congrés Nacional de la Gent Gran

Tenia interès a assistir en aquest Congrés i poder tenir un coneixement directe de com es desenvolupava. Diaris i teles ja en parlen, sobretot dels discursos de les màximes autoritats, del costat que siguin; tant li fa. Encara que tampoc, penso, hi hagi massa interès per part dels jubilats per saber què hi va passar. De les pensions, les medecines i fins del geriàtric, sí que se'n parla i preocupa. Doncs bé, sí que aquests temes foren motiu de propostes i debats i

molts d'altres també que ens afecten a tots. Dels drets, però també de l'aportació que com a jubilats podem fer a la societat, que a la fi, tanmateix, és ajudar-nos a nosaltres mateixos; és bo estar informat i si ens hem de queixar, que tots en sabem i massa sovint amb tota la raó, almenys que sigui amb coneixement de causa.

De bon començament ja ens trobem amb la taula (Mesa) parada. Tot controlat. Les habituals (llargues) introduccions

amb els corresponents discursos paternalistes: ja podem dormir tranquils (que entenc que vol dir callats) que ja hi ha qui vetlla el nostre final d'etapa. Benaurats els jubilats que poden sentir-ho; els picaments de mans ressonen amb insistència. Tant li fa el que es digui: que els jubilats han de participar en la vida activa tant política com social. Que els jubilats són un gran potencial polític. I tant!, per això tots els que compten amb els seus vots tracten d'acostar-los al seu

***frigorífics del ter,
s.a.***

**ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT NÚM. 10.4125/CAT-10.03930/GE**

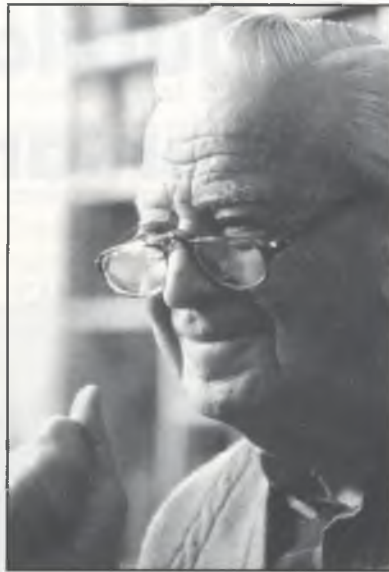
c/ Major, 419 - Tel. 972 23 31 11*
17190 SALT (Girona)
Fax 972 24 45 18

Télex 56204 FTER-E
Apartat Correus, 239
17080 GIRONA

redòs. Un congrés com cal. Tots contents. Es repartiren lloances, esperances i il·lusions a dojo, a més de fer comparances amb la gana de temps passats, i tots contents cap a la feina.

El 3r Congrés Nacional de la Gent Gran es va celebrar el 22 i 23 de maig de 1998. Del Congrés passat, ni se'n parla; s'havia celebrat? Compto que sí, perquè més tard es va dir que dels acords presos al 2n Congrés, la gran majoria s'havien portat a terme, i com que la Comissió de seguiment ho havia fet bé, continuaria la mateixa fins al pròxim Congrés. No resultava gaire convincent la proposta i menys les informacions que arribaven a la perifèria (cap). Passat un temps i per peticions d'aquesta perifèria s'ha aconseguit que s'ampliés a comarques. S'ha ampliat a tres representants per demarcació i ara formo part - després d'unes votacions -, d'aquesta Comissió de seguiment dels acords presos en el 3r Congrés.

Ha passat un any i mig i poca cosa en puc dir; solament ens hem reunit dues vegades i, dels acords del Congrés, ni n'hem parlat. La primera, per escollir els representants de cada

demarcació i, la segona, per escollir qui d'aquests representants formava part de la Comissió Executiva, i posar data a les reunions que serien mensuals per a la Comissió Executiva i trimestrals per a la Comissió de seguiment. Pot ser que les eleccions al Parlament n'hagi estat una rêmora, però encara ens hem d'estrenar. Diuen que per arribar lluny s'ha d'anar a poc a poc, però com que tenim el temps marcat, aviat hauré ocupat la meitat d'aquest temps i no hem fet el primer pas.

Continuaré informant de les reunions que es facin.

RAMON TORRAMADÉ

Petita Nadala

*Venturós mes de desembre
humit, fred i nevat,
cant de joia alegre
al pessebre enfarinat.*

*Pastors amb cara encarnada
davallant prats i torrents,
féreu tots la gran foguerada
per treure-us el petar de dents.*

*Els conreus estan sembrats
la diada és menuda;
no tinguem els cors glaçats
per desprendre'ns de l'ajuda.*

*Voldria veure infants percebre
ajuts de mans mundials,
desterrant la pobresa
dels continents marginals.*

*L'hora ja venidera,
neu, petjades i resplendor;
la nadala ben pompera
cantant-la a nostre Senyor.*

*Així aquell petó que fem
als peus del Jesuset,
amb humilitat aboquem
la blanesa i el cor net.*

*El Betlem tenim adornat
amb fe el revivim,
amb neu o cel estrellat,
plens d'esperança el vivim.*

Anna Bonal

estació servei CLAU, S.A.

Gasolina súper - sense plom

(95 i 98) - Gasoil "A" i "C"

Petroli per a estufes

Rentacotxes automàtic

Olis Recanvis

Ctra. Nacional 141, km. 110

Tel. 972 44 03 03 - 17162 BESCANÓ

Països Catalans, 57 - Tel. 972 24 05 64

Marquès de Camps, 79 - Tel. 972 24 27 50 - 17190 SALT

Comerc

TURRÓ.S.A.

VENDA I LLOGUER DE MAQUINÀRIA I
UTILLATGE PER A LA CONSTRUCCIÓ

Passeig dels Països Catalans, 56

Tel. 972 23 37 31 - Fax 972 24 11 81 - 17190 SALT

Diada del Jubilat en el vint-i-cinc Aniversari del Casal

Sembla molt cert i està molt ben demostrat que aquesta Entitat continua endavant, contra tots els pronòstics i declaracions sortides en els mitjans de comunicació anys enrere, i és que, la veritat sigui dita, el Casal de Jubilats i simpatitzants de Salt continua subsistint, i ho corrobora aquest any més que mai en el seu tarannà del **VINT-I-CINC ANIVERSARI**.

Cal recordar a tots els socis que la Setmana i Diada del Casal és sens dubte una de les fites primordials, plena d'activitats portades a terme per persones molt vinculades al Casal, que amb el seu treball constant i voluntari aconseguen el fruit merescut.

Durant la Setmana del Jubilat, que anava de l'11 al 16 d'octubre, hi va haver una exposició de treballs manuals realitzats als cursos subvencionats pel Casal i que es podien anar a contemplar en hores convingudes durant tota la setmana.

Cada tarda es disputaven les partides de petanca, corresponent a la lliga social, oberta a la participació dels socis del Casal. El dissabte, a la mitja part del Ball Social, es van lliurar els premis als dotze primers classificats amb l'entrega d'un lot que contenia queviures.

El mateix dissabte es varen fer les eliminatòries del Campionat Provincial de Petanca per a Jubilats, i el diumenge al matí en van reprendre les semifinals. Al local social, dintre de les activitats programades, Ball per

a tothom amb sorteig de tres bonics regals, coca i xampany gratis.

Diumenge 17 d'octubre de 1999 es commemorà i es donà per oberta la **XXV DIADA DEL JUBILAT**.

Al matí a les pistes del Casal, Semifinals i Finals del Concurs Provincial de Petanca per a Jubilats, disputant-se els magnífics trofeus obsequiats per Manufactures Antoni Gassol, S.A., que varen ser lliurats pel Sr. Josep Fita, director general d'aquesta prestigiosa firma, a les quatre primeres tripletes més ben classificades.

Al migdia i gràcies al bon temps, que no s'esperava, es va poder fer al passeig Verdaguer, davant del Casal, la ballada de sardanes a càrrec de la cobla "Rossinyols", i amb la col.laboració de Salt Sardanista. La missa a l'església parroquial de Sant Cugat, celebrada en memòria dels fidels difunts del Casal i per a tots els assistents en general.

La puntual sortida dels cinc

autocars plens de jubilats, a dos quarts de dues de la tarda, es va desenvolupar normalment, ja que una minoria varen utilitzar el seu propi vehicle per desplaçar-se cap al punt de destinació, el Restaurant "La Terrassa" de Platja d'Aro.

Amb l'assistència d'unes 370 persones, col.locades en les seves corresponents taules i ben assegurades, el Sr. Ferran Márquez demana una mica de silenci per poder fer la presentació de les autoritats que comparteixen amb tots nosaltres aquest Dinar de Germanor.

En nom del Casal es dona les gràcies per la seva presència al Sr. Jaume Torramadé, alcalde de Salt; al Sr. Joan Canals, diputat provincial en representació del President de la Diputació, Sr. Carles Páramo; el Sr. Baldomer Gudayol, regidor de l'Ajuntament de Salt de l'Àrea Qualitat de Vida; al Sr. Josep Fita, director general de Manufactures Antonio Gassol, S.A.; a mossèn Benet Galí, rector de la parròquia de Sant Cugat

de Salt (que va arribar just abans de començar a dinar i es va poder beneir el menjar de les taules); al Sr. Antoni Peris, delegat de govern del Casal "Les Bernardes" de Salt, i la Sra. Aurora, assistenta del Casal "Les Bernardes", i finalitza cedint la paraula al Sr. Joan Boada, president del Casal de Jubilats de Salt, perquè pugui donar la salutació de benvinguda a tots els presents.

Agraeix el Sr. Boada l'assistència de les autoritats, socis i familiars, recorda la commemoració d'aquest 25 Aniversari del Casal, i Diades passades, i també dona les gràcies al Sr. Fita, com a representant de la factoria GASSOL, perquè any rere any, subvencionen desinteressadament els trofeus del Concurs Provincial per a Jubilats.

A continuació parla el Sr. Joan Canals i tanca la sessió parlamentària el Sr. Jaume Torramadé, encoratjant els socis

presents perquè amb la col.laboració i ajuda de tots aquest Casal subsisteixi per sempre i per molts anys.

Sense perdre temps i a contrarellotge, es reparteixen els Diplomes de distinció i homenatge a les parelles "**CASATS FA 50 ANYS**", que són donats a mà pel Sr. Torramadé, el Sr. Canals i el Sr. Boada als matrimonis relacionats aquest any. De part de l'Ajuntament de Salt, també reben un regal i es fan les fotos corresponents per parella i en grup, perquè quedin arxivades a l'àlbum recordatori del Casal.

I no podia faltar en aquesta Diada tan assenyalada la distinció i homenatge als "Avis del Casal 1999". Aquest any hem tingut el goig i alegria de tenir entre nosaltres l'àvia PAULA FONT i SUÑÉ, nacuda el 2 d'abril de 1910 (de 89 anys), i l'avi EUSEBI PUJOL i PARERA, nascut el 13 de juliol de 1911, (de 88 anys). Varen rebre el seu

rellotge gravat, i l'àvia, a més, el corresponent ram de flors. A tots dos els desitgem molts anys de vida i que la puguin compartir entre nosaltres.

Finalitzats aquests senzills i sincers homenatges, es va començar a dinar. El menú escollit va ser del gust dels comensals, i a cap li va fer mal d'estómac (valgué la bona benedicció de mossèn Benet).

Com a cloenda d'aquesta inoblidable Diada, no va faltar el ball per fer moure les cames un parell d'hores i rebaixar les calories del dinar, i com s'havia anunciat a les set en punt de la tarda marxava cap a Salt l'últim autocar. Esperem i desitgem, si Déu vol, poder-nos trobar l'any 2000, compartint una nova Diada.

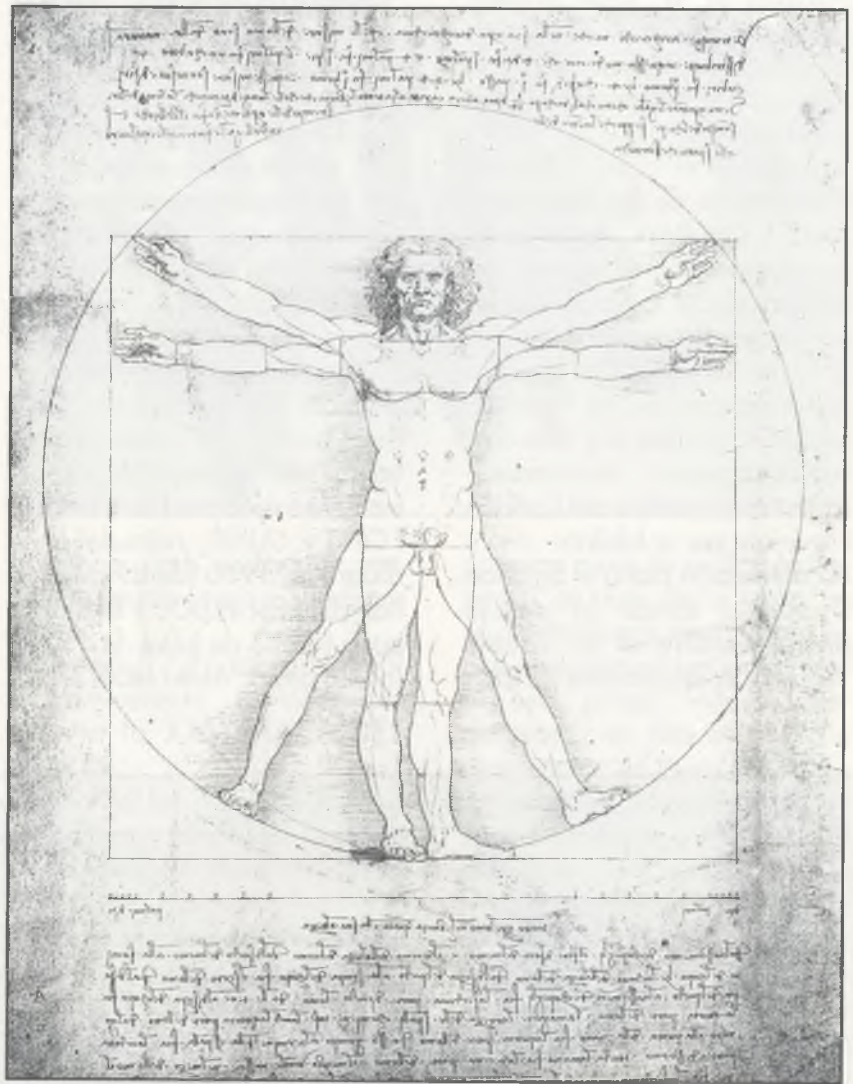
FERRAN MÁRQUEZ I MORGADÉ
SECRETARI DEL CASAL

L'home, mesura de totes les coses

L'altre dia vaig trobar-me amb en Josep. El vaig veure venir de lluny molt acalorat, -tot i el clima gèlid habitual del mes de novembre-, i a mesura que se m'apropava, gesticulava exageradament mentre m'assegurava que estava molt enfadat. El meu amic, per damunt de tot un "home de lletres", acabada la llicenciatura d'Humanitats, es col·locà en un IES, en un institut d'ensenyament secundari. Però el motiu de la seva enrabiada era que per enèsima vegada havia hagut d'explicar quina era la utilitat dels seus coneixements. És a dir, quan algú li havia preguntat: "Hum!... I per a què serveix això d'estudiar Humanitats?". Ell sempre responia que havia cursat aquesta carrera per amor a l'art, i no pas per guanyar "calés".

A continuació, el meu amic inicià tot un seguit d'argumentacions i no va poder evitar de fer-me partícip dels seus plantejaments:

Sport Garatge, s.a.

- * Reparacions
- * Greixatges
- * Neteja

Ps. Marquès de Camps, 5
Tel. 972 23 33 11
17190 SALT

SERVEI OFICIAL

VOLVO

Camions i Autobusos

c/ Vilablareix, 1 (cant. c/ Montfullà)
Tel. 972 23 38 61 - 17190 SALT

SERRALLERIA

V Lluís Valentí, s.l.

FERRO i ALUMINI

c/ Lluís Moreno, 11 - Tel. 972 23 75 00
17190 SALT (Girona)

"No entenc per què a les portes del s. XXI les arts, les lletres i la cultura en general pateixen una època d'absoluta desorientació i agonia. O millor dit, sí que ho entenc si penso en l'evolució que ha sofert la nostra societat capitalista occidentals aquests darrers cinquanta anys. Perquè és cert, i ningú ho podria negar, que els índexs d'analfabetisme d'Europa Occidental i d'Estats Units són els més baixos de la història, i a més afirmariem, sense el perill d'equivocar-nos, que el nivell de cultura general d'aquesta població ha ascendit considerablement assolint un grau prou acceptable. Tot i això, intel.lectuals d'arreu apunten que el nostre trànsit de la societat del benestar a la nova societat informacional no ha generat una veritable societat del coneixement. En la nostra

societat capitalista però deshumanitzada, l'important està essent aglutinar en la major mesura i en el menor temps possible com més dades millor en detriment del pensament i la creació. Les dades per elles mateixes no signifiquen res i no ens seran útils si darrere no hi ha tot un corpus de coneixement il.lustrat. La nostra societat de masses el que sí ha creat és la que s'ha anomenat cultura de masses, aplicació del capitalisme a la cultura. Així doncs, es tracta d'una potent indústria de la cultura que converteix tot objecte cultural en un negoci, preparant-lo per a ser produït i consumit. A més, ha prosperat la indústria del lleure que converteix la cultura en lleure i obliga a consumir com més diversió millor. La tendència exclusiva a haver de trobar per força una

utilitat a tots els objectes que ens envolten ens impedeix, gairebé sense que ens n'adonem, de fruir i delectar-nos de sensibilitat artística mentre gaudim de la bellesa de la natura o de la d'una obra d'art. Una deshumanització que enfronta l'home a la tecnologia i a la informació i el converteix en un ésser molt petit.

No hi voldria insistir més, però deixa que et manifesti per acabar la meva passió per aquella clàssica formulació dels humanistes del Renaixement: "L'home, mesura de totes les coses."

M. HELENA OLIVELLA GONZÁLEZ

GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

CONCESSIONARI

Alfa Romeo **FIAT** LANCIA

Ctra. Girona-Anglès, s/n - Tel. 972 23 15 61 - SALT (Girona)

El camp de blat de moro

"La proliferació de porcs senglars fa disparar els danys als conreus..." (dels diaris). Aquell matí, quan els masovers de can Taiada de la Garrotxa van anar al camp de blat de moro, van trobar a la zona de la riera bona part del conreu malmès. Les panotxes de blat de moro estaven destrossades per terra i una bona quantitat de plantes aixafades. -Sembla com si hagués estat un tifó -digué l'Ibori, mentre la Justa s'ho mirava tota astorada.

Una altra vegada el porc senglar. Aquest any, amb la sequera, els animals baixen de la muntanya al pla i malmeten els conreus de blat de moro, de gira-sol i sorgo, a més de productes hortícoles...

De fet, ja fa temps que, per aquestes èpoques d'estiu, el porc fer o senglar actua per aquesta zona. Qui més qui menys se sent afectat, però possiblement els de can Taiada, d'ençà d'uns anys cap aquí, són els més

perjudicats. Tant és així, que les seves collites en surten molt malparades. I amb una disminució important de llavor, després d'haver pagat a l'amo ja que van a terces, es troben que amb prou feines els queda gra per al seu bestiar, el que suposa haver de comprar part

del cereal a fi de poder passar l'hivern.

Per cert, el de can Triadú li deia l'any passat: "Ibori, Ibori...!, no sé si et podré subministrar l'excedent de la meua collita, perquè a causa de la sequera cada cop l'anyada és més minsa". L'Ibori ajupia el cap i

FRADERA PINTORS

Passeig Josep M. Folch i Torres, 21 - 17190 SALT
Tel. i Fax: 972 23 96 66 - Tel. Mòbil 629 73 83 18

núm. 218

*agència de la propietat immobiliària
administració de finques
gestoria administrativa*

972 20 88 54
av. jaume i, 44 baixos - tels. 972 20 13 35 17001 - girona
972 21 46 08 Fax

passeig països catalans, 147 - tel. 972 24 44 92 17190 - salt

amb els ulls fixos a terra no deia res. Prou favor li feia de subministrar-li prop de casa seva el menjar necessari per al seu bestiar.

Aquesta vegada, com l'any passat, l'altre i l'altre, davant de tanta destrossa, els de can Taiada van haver d'improvisar nous sistemes a fi que la bestiola no entrés als seus conreus. I van clavar una mena d'estaques amb un fil metàl·lic perquè el senglar es trobés incòmode en la seva incursió i desistís d'actuar.

Al cap d'uns dies de calma, tot d'una el camp de blat de moro va tornar a ser atacat i aquest cop per la banda de la fageda. "Això és un desastre", digué la Justa. "Ni fils, ni res de res. L'any passat draps de colònia i boles de càmfora. L'altre flocs de cabells a fi que la bestiola sospités de la presència humana i jo què sé... I sempre, els més perjudicats som nosaltres. Sembla com si la nostra terra fos la més estimada per l'animal. A més, aquest cop ha malmès tota l'horta. I què li direm a l'amo? Ja n'està fart. Ens farà fora, perquè dirà que això ho fem a posta a fi de no pagar-lo".

Un dia, els de can Taiada ho van

comentar als veïns i tots plegats van decidir posar mà a la qüestió i esperar-lo. Era una nit fosca i els tres o quatre veïns, més l'Ibori i la Justa, ben proveïts de pals, escopeta i un tallant estaven a l'espera de l'animal. Així, tres o quatre nits i, res de res. Algun dia s'hi va afegir més gent, fins i tot l'Isern del Mallol es presentà a mitjanit.

-Caram Isern! Tu també per aquí?

-Sí! Què hi feu...?

-Estem esperant el senglar que fa autèntiques destrosses al camp de l'Ibori. Que no ho sabies...?

-Ah! Sí, sí. Jo també venia per si feia falta. Segueixo el rastre de l'animal des de la serralada.

Passaven els dies i el porc senglar no donava senyals de vida. La gent es va anar desinflant i uns perquè deien que ja no vindria més, perquè els deu olorar, i els altres perquè s'havien de llevar d'hora, la qüestió és que la colla ja no s'hi presentava.

-Tants dies fent vetlla i ara deixar-ho. Ah no! -digué la Justa-. Jo segueixo.

L'Ibori l'acompanyava. Ella amb un tallant i ell amb un bon pal.

Un dia, a mitjanit, se sentiren

unes passes, fressa de canyes i panolles que queien.

La Justa digué: "Escolta! No sents fressa?"

-Calla! Sembla que ve.

I, en un dit i no res, una cosa travessà la zona i s'esplaiaren de valent: pim i pam. Cops cap aquí i cops cap allà... En pocs moments, aquella bola de carn va desaparèixer i al cap d'una estona l'Ibori i la Justa tornaren cap a casa seva tot comentant la jugada.

-Em sembla que li hem donat fort.

-No crec que torni -digué l'Ibori.

-Jo, fins i tot, em sembla que li he donat un cop de tallant -digué la Justa.

A l'endemà, de bon matí, quan l'Isern del Mallol va anar a buscar el pa, la flequera li digué: "Caram Isern, què t'ha passat? Va tot ple de blaus... i aquest tall al braç...?"

-No ho sé, Genoveva, he tingut un somni molt estrany.

P.D.: Anys més tard es conegué que entre l'Isern i els de can Taiada hi havia una forta rivalitat.

UNDARA

**MIRALLS I VIDRES
OLAR, s.a.**

**DISTRIBUIDOR DE FINESTRES DE GELOSIA,
HERMÈTIQUES I MAMPARES PER A BANY**

- Manipulació i col·locació de vidre pla "CLIMALIT", "SECURIT", CORBAT, LAMINATS, etc.
- Especialitzats en vidrieres artístiques, de formigó i vidres a la sorra.

c/ Joan Maragall, s/n (ctda. Pg. Països Catalans) - Apt. núm. 147
Tel. 972 23 58 11 - Fax 972 24 30 82 - 17190 SALT (Girona)

**CLÍNICA
VETERINÀRIA**

Laborables de 10 a 2 matí i de 4 a 9 tarda
Dissabtes de 10 a 2 del matí.

**LLUÍS M. BOSCH i COLOMER col 409
JOSÉ LUIS MARTÍNEZ FERNÁNDEZ col. 604**

URGÈNCIES 908 / 83 27 42
Països Catalans, 40 - Tel. i Fax: 972 23 90 03
17190 SALT (Girona)

4000 anys enrere

L'arribada de l'any 2000 porta de cap a més d'un. Molta gent haurà de treballar per Cap d'Any "per si passa alguna cosa". Altres reben l'encàrrec d'escriure un article sobre aquest esdeveniment únic, i es pot assegurar que s'està fent un esforç d'imaginació notable. Des de descriure els efectes, no sempre catastròfics, del canvi de mil.lenni, fins a les diferents polèmiques sobre quin ha estat l'esdeveniment més important dels últims 2000 anys. Uns diuen que la penicil.lina, altres la màquina de vapor, l'automòbil, l'electricitat, el transistor, el telèfon... fins i tot s'ha arribat a dir la bomba atòmica i els anticonceptius.

És cert que tots aquests invents i descobriments han marcat d'alguna manera més o menys important l'evolució de la història de la humanitat, però n'hi ha uns quants dels quals ningú no parla. Per exemple, l'any 1710 un fabricant de

clavicèmbals florentí va inventar el primer piano, i l'any 1816 un alemany va inventar la primera bicicleta amb dues rodes i dispositiu de direcció. Com seria el món sense pianos ni bicicletes? I com aquests dos hi ha molts altres exemples: la nevera, la bombeta, el revòlver, la ploma estilogràfica, el bolígraf, la càmera fotogràfica, les pel.lícules sonores, l'encenedor, la insulina, les fibres sintètiques, la fregona, l'ascensor, la rentadora...

Però, en realitat, del que vull parlar és de fa 4000 anys. Què passava l'any 200 aC? Quan ens remuntem tan enrere en el temps les dates comencen a no ser exactes, i per conèixer l'origen d'algunes coses només ens podem guiar per llegendes. El que sí sabem amb certesa és que en aquella època convivien diverses civilitzacions. A Mesopotàmia l'imperi babilònic, a l'Àsia Menor l'imperi Hitita, a Egipte l'imperi Medi, a Grècia

APRÈN CATALÀ COM I QUAN VULGUIS

- Si no pots assistir a cap curs de català;
- Si vols estudiar amb horari lliure i al teu ritme;
- Si vols aprofundir més algun aspecte de la llengua catalana;
- Si vols presentar-te als exàmens de català,

El Servei d'Autoaprenentatge de Català et pot ser útil

Servei de Català a l'Ajuntament de Salt

 CFA Les Bernardes Generalitat de Catalunya

la civilització micènica, a l'Índia la civilització de la vall de l'Indo, i a Creta la civilització minoica. Totes van coincidir en algun moment del temps, al voltant de l'any 2000 aC, i fins i tot algunes

**Descompte del 10 % per als jubilats
socis del "Casal de Jubilats"**

ÒPTICA TARRUS, s.a.

Jaume Tarr s i Galter

*Òptic diplomad
Llicenciat en Ciències Físiques*

c/ Santa Clara, 54 - Tel. 972 21 37 50 - **GIRONA**
c/ Dr. Ferran, 1 - Tel. 972 23 06 61 - **SALT**

Autoaprenentatge

Què és un SAC

(servei d'autoaprenentatge de català)

Es un espai dotat amb recursos per a l'aprenentatge de la llengua catalana, on l'aprenent pot triar l'horari, el ritme d'estudi i els objectius d'aprenentatge.

Què hi trobareu

- Propostes d'itineraris d'aprenentatge
- Fitxes de teoria
- Fitxes autocorrectives d'ortografia, de morfosintaxi, de lèxic, etc.
- Dictats
- Activitats en diferent suport (cassets, video, CD-ROM, etc.)
- Materials de consulta
- Models i orientacions per preparar proves
- Informació d'actualitat relacionada amb l'aprenentatge del català
- Assessorament personalitzat en unes franges horàries determinades

Horari

Matins cada dia de 2/4 de 10 a 2/4 de 12

(l'assessor hi serà els dijous de 10 a 12)

Tardes cada dia de 7 a 9

(l'assessor hi serà els dilluns i dijous de 6 a 8)

Lloc

Centre d'Autoaprenentatge del CFA
Les Bernardes

C. Sant Dionís, 40 SALT

Centre de Normalització Lingüística de Girona

van tenir relacions molt estretes, comerciant o lluitant entre elles. En aquella època l'home ja havia après a controlar la força dels bous i dels vents, havia inventat l'arada, la roda i la nau, i havia descobert el procediment químic per fondre el mineral de coure i les propietats físiques dels metalls.

Ara bé, si volem situar cronològicament certs invents o descobriments que es van fer en el si d'aquestes civilitzacions no podem ser tan rigorosos com en

els últims 2000 anys. Per exemple, dels xinesos sabem que durant la dinastia Xia, pels voltants del 2000 aC, van inventar el gelat, recepta que Marco Polo en un dels seus viatges va introduir a Europa. Les síndries, originàries de l'Àfrica Tropical, ja es cultivaven fa més de 4000 anys tal com ho assenyalen documents sanscrits i egipcis. A Babilònia el 2000 aC es va introduir el cavall domesticat, i no serà fins 300 anys més tard que també s'introduirà a Egipte. A la civilització sumèria pertany el poema de Gilgamesh, una de les primeres obres literàries, escrita en caràcters cuneïformes sobre dotze tauletes d'argila. Aquest poema heroic rep el nom del seu heroi, Gilgamesh, un despòtic rei de Babilònia que governà la ciutat d'Uruk, coneguda a la Bíblia com Erech (actual Warka, a Irak).

Si ho comparem amb l'edat del nostre planeta, tots aquests descobriments i invents que formen part de la nostra cultura han succeït en un interval de temps molt petit. Actualment el ritme en què es van produint nous avenços en els camps de la ciència, la medicina, la tecnologia, la genètica, etc., és tan elevat que probablement

Mostra d'art mesopotàmic del 2270 aC; concretament l'estela del rei Naramsin.

l'any 3000 dC serà molt difícil dir quin ha estat l'esdeveniment que ha marcat més la història de la humanitat. La penicil·lina o la màquina de vapor? El microprocessador o internet? El telèfon mòbil, el rentaplats o la consciència per l'ecologia? Ens podem fer aquestes preguntes l'any 3000 dC?

ANTONI ROMERO I SOLER

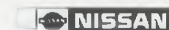
**IMPREMTA
PAGES, S.A.**

Can Planas - Paratge Ca l'Aulet, s/n
Tel. 972 42 01 07* (3 línies) - Fax 972 42 22 67
17160 ANGLÈS (Girona)

AUTO TALLER

F. FELIU C.B.

c/ Pere Coll i Guitó, 22
Telèfon 972 23 19 73
17190 SALT (Girona)

Ctra. Nacional II (Encreuam. Caldes)
Telèfon 972 47 03 66
17455 CALDES DE MALAVELLA
(Girona)

Plors i planys per la destrucció de La Maret

Aquest any que se'n va... s'emporta el segle i també el mil.lenni, tot al mateix temps, quasi res. A més a més, els de Salt hem de plorar perquè aquest últim any va desaparèixer un edifici singular, emblemàtic i únic de cultura en el poble de Salt: LA MARET. El més important espai de cultura alternativa.

-Què és la cultura alternativa?

La cultura alternativa és aquella que es realitza en espais completament lliures, on la idea és la primera norma i la creació el seu desenvolupament. On hi pren part gent de tota mena, que no estan lligats a cap organisme oficial, administració, institució o poder. I on el seu desenvolupament depèn exclusivament del bon exercici que en fan els seus membres, profundament assemblearis i autogestionaris. L'assemblea setmanal és l'òrgan executiu de decisió a fi de programar les activitats, i on hi ha un alt, molt alt nivell cultural.

La cultura alternativa és l'única que permet experimentar amb total independència qualsevol disciplina i, tant és així, que amb absoluta llibertat tot és possible, ja que no hi ha límits i si ha ha alguna restricció la posa l'assemblea popular del mateix ateneu. Sovint, es confon i, si més no, anomenem cultura alternativa aquella que es realitza per anar contra una altra cosa, i que malgrat que es diu alternativa està ben lligada a una altra institució o poder. I no és això. La cultura alternativa hi és a més a més del que hi ha i no té res a veure amb cap poder, si no ja no és alternativa, malgrat que és alternatiu al sistema. La cultura alternativa té un sentit global molt més ampli. Una possible definició seria l'acció i el dret que hauríem de tenir els ciutadans per executar una cosa lliurement i gaudir-ne alternant-la amb altres, la qual cosa vol dir que no és excloent, ni té per què suprimir l'altra.

-On sorgeixen?

Les cultures alternatives sorgeixen en societats on funcionen uns tipus de sistemes polítics dits democràtics, però cal afegir-hi la paraula burgesos. És a dir, la democràcia burgesa és la forma que impera, avui dia, en la col·lectivitat, on amb la no existència d'una prèvia revolució social i política o d'eliminació de forces contràries al sistema democràtic popular, fan que els elements amb poder, econòmics, intel·lectuals, de la burgesia... ja existents, s'estableixin i fàcilment liderin, amb formes estranyes de funcionament, com marginació i supressió dels crítics dins dels partits, llistes tancades, etc., la nova estructura, dita democràtica. I això també val per a grups que es diuen d'esquerres. Però en realitat és una democràcia burgesa i no popular. I si la burgesia lidera el sistema, l'únic que els interessa és establir un mercat; poc els importa la cultura; i si aquesta existeix és una cosa a banda i

«LA MARET»

sens dubte ben controlada, on els seus membres, la major part de les vegades, hi són per conveniència, prestigi, quedar bé o drets adquirits, fins i tot de classe, és a dir, el condicionament per a una cosa establerta amb limitacions per tots cantons, o dit més casolà, vestir l'edifici/institució i deixar-lo buit per dins. Així queda bé... Però la cultura és una altra cosa. I dins aquesta societat encotillada és lògic que neixi del poble una cultura popular. És el que en diem cultura alternativa.

-LA MARET:

Aquí a Salt vam tenir el privilegi de ser pioners a les comarques gironines amb La Maret. Aquest Ateneu Popular, obert el 1993, ben aviat va arrelar dins la població i s'hi organitzaven tota mena d'activitats: tertúlies, debats, concerts, trobades, teatre, pintura, tallers, escriptura, idees...

La Maret representa l'alternativa en les diferents disciplines de l'art, del pensament, amb llibertat i poder de creació, que, amb total independència dels mitjans oficials, de poder i nul·la intervenció administrativa, desenvolupà una tasca molt important en el poble de Salt. La Maret va saber fer allò que no va aconseguir la cultura establerta, és a dir, arrossegar les masses a l'interès cap a la cultura. Amants de la pau i la solidaritat, humanistes i crítics, van fer d'aquest espai un lloc d'obligada referència quan es parlava de cultura a Salt.

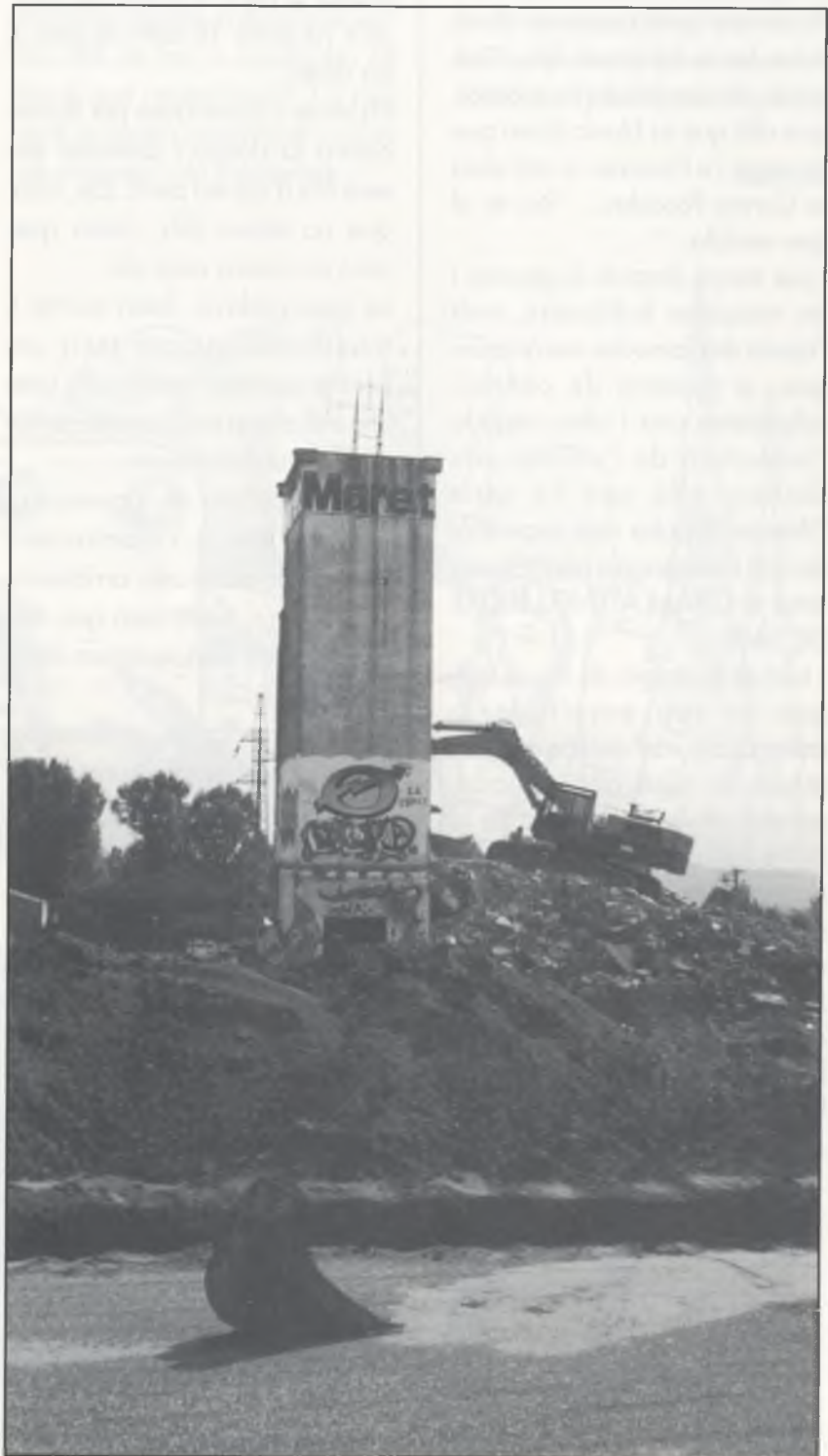
Però aquest tipus de cultura no és ben vista pels poders, que per tots els mitjans miren de boicotejar-la, sabotejar-la..., ja que els és molesta. I, no solament és poder l'administració.

Als poders, els és incòmode tot allò que no està estretament controlat per ells i si a sobre està organitzat els suposa la paranoia. D'aquí ve que La Maret no és acceptada.

I davant d'aquest èxit, no previst pels poders, aviat aquests es posaren a ridiculitzar, minimitzar o criminalitzar aquest

espai, posant-hi tota mena de traves, fins i tot obrint rases o fent piles de terra enmig dels accessos a fi de dificultar el pas cap a l'Ateneu. O bé controlant des de lluny, fins i tot amb prismàtics, l'arribada dels participants.

Però per desgràcia, avui dia, La Maret ja no existeix i no hi ha

cap espai alternatiu. Els poders no van parar fins que no el van destruir. I enmig de plors i planys vam veure com de mica en mica La Maret tenia dificultats i problemes, malgrat els esforços dels seus membres per no desaparèixer. I La Maret va deixar de funcionar, amb una administració que es deia progressista i d'esquerres. Però fixeu-vos que aquestes dues paraules se les posen ells. Que n'està de capgirada la societat, que allò que és blanc diuen que és negre i a l'inrevés, o com deia la Carme Posadas... "Res és el que sembla..."

I poc temps després la piqueta i les màquines bulldozers, amb l'ajuda de plomades mecàniques que, a manera de pèndol, colpejaven una i altra vegada l'estructura de l'edifici, van destruir allò que ha estat l'Ateneu Popular més important de Salt i que hauria pogut haver estat el GRAN ATENEU LLIURE DE SALT.

I tant és la ironia de no sè qui, que un cop ensorrada la construcció van deixar mesos i mesos la runa allà apilada, perquè els bons amants de la lliure cultura quan anem en direcció a Bescanó, des del pont de l'autopista, vegem aquell enderroc i ens recordem què se'n fa aquí, de la cultura alternativa, no subjecta i lliure. I de ben segur la plorada ens recorda allò que hauria pogut haver estat i no va ser.

AGAPIT ALONSO I PONT

M'ho he inventat?

Una parella que no havia trobat pis al centre de la ciutat, va haver d'anar a viure al poble veí. Mai se'n va sentir. Hi eren de pas, i ho deien.

Els veïns s'associaven per lluitar contra la droga i defensar els seus fills d'aquest perill. Ells, com que no tenien fills, deien que això no anava amb ells.

La gent cridava, feien escrits i manifestacions per tenir un centre sanitari, però com que ella treballava en la sanitat, tenia el seu problema resolt.

Feien recollida de signatures, marxés cap a l'ajuntament perquè els autobusos arribessin al seu barri, però com que ells tenien cotxe, això no anava amb ells.

Van acomiadar un centenar de treballadors d'una empresa que va fer fallida, però com que ells no tenien problema de feina, l'assumpte no era per a ells.

Uns delinqüents assaltaren uns pobres ancians del barri i els van

fer mal. La gent es manifestà, es van organitzar, es van formar colles per buscar els delinqüents, van recollir diners per ajudar-los... Ells sempre han pensat que d'aquesta manera no s'arregla res i que aquestes mogudes són manipulades per uns quants, així que no els hi veuran pas mai, en actes com aquests.

Més greu, encara. Un dia van matar un policia del barri. La indignació fou general. Manifestacions, minuts de silenci... Ells pensaven que amb aquests fets sols es volia commocionar. El millor era continuar com si no hagués passat res.

Però un dia, cap al tard, quan tornaven de la feina, es van parar en un bar per prendre quelcom. No coneixien ningú i ningú no els coneixia a ells. Al cap de poc, van veure per la finestra tres o quatre joves que intentaven obrir el seu cotxe. El marit se'n va anar de pressa cap

LA FARGA

col.labora i anuncia't!

ESGUARDS DES DEL PEDRÓ

a la porta, i la seva muller al darrere, corrent cap als lladregots. Es van barallar i un dels joves, abans d'escapar-se, va clavar una ganivetada a l'home. Quin daltabaix no es va provocar davant d'aquell bar! Crits, insults... Aviseu l'ambulància, la policia... Comentaris sobre els joves i sobre la parella desconeguda. En poca estona tota aquella gent s'havia mobilitzat i organitzat. Només una persona, quan tothom deia que aquella parella

era desconeguda, va dir que no eren forasters, sinó que vivien allí, però que no havien participat mai en res i que, per tant, no es mereixien tanta solidaritat. Tots el van fer callar. En pocs minuts tot s'havia arreglat. L'endemà, des de molt aviat, ja hi havia gent interessant-se, disposada a arreglar papers, a acompanyar-los allà on fos, a ajudar-los en tot el que necessitessin. I a mig matí ja tenien organitzat un acte de protesta i de solidaritat.

L'infant de Nadal no és un foraster. S'identifica amb el poble. Li deien "natzarè". Des d'aleshores la humanitat, la solidaritat, es fan connaturals amb la persona humana. No hi poden haver éssers, com la parella de la historieta, que "passin" dels seus iguals. Que aquest Nadal remogui en l'interior de cada persona de bona voluntat el fons més noble i autèntic, que el fa sentir germà.

BENET GALÍ

10 mil.lennis de Ciència

Fa 10.000 anys, la humanitat (una humanitat una mica diferent de com l'entendem ara) va aprendre a cultivar varietats vegetals i a explotar alguns animals domesticats. Aquest fet va permetre fer front a la vida nòmada, i canviar d'hàbits, la qual cosa finalment es traduí en una millora social. L'inici de l'agricultura i la ramaderia es pot esquematitzar en un patró que s'ha anat repetint en els mil.lennis posteriors, i exemplifica les fites científiques: la possibilitat de gaudir d'una nova parcel·la de coneixement que pot permetre nous usos i activitats,

gràcies a la invenció i al descobriment.

Uns 5.000 anys més tard, a Egipte apareix el paper, que obre noves expectatives en la transmissió de coneixement, la qual cosa contribueix a escurçar el temps d'espera fins que s'assoleix una nova fita científica. Podríem dir que això també representa un segon patró que es va repetint en tota la història de la ciència, o sigui, que com més resultats s'obtenen i es difonen, menys temps triga a sortir un nou resultat. Hom pot imaginar que aquesta propietat, deixant córrer el temps, porta a

seqüències de recerca en ciència realment espectaculars, com ha succeït en les darreres dècades del segle XX.

Però anem a poc a poc. Ja en plena era cristiana, es van aconseguir avenços en el camp de l'astronomia, entre d'altres. Concretament al segle XVI, Copèrnic articula la seva teoria heliocèntrica per explicar el funcionament del sistema solar. Aquesta substitueix la teoria geocèntrica dels antics grecs, segons la qual era la terra i no el sol el centre del sistema solar al voltant del qual giraven els planetes. Aquest procés de

auto sport

VEHICLES TOT TERRENY

TOTES LES MARQUES 4x4

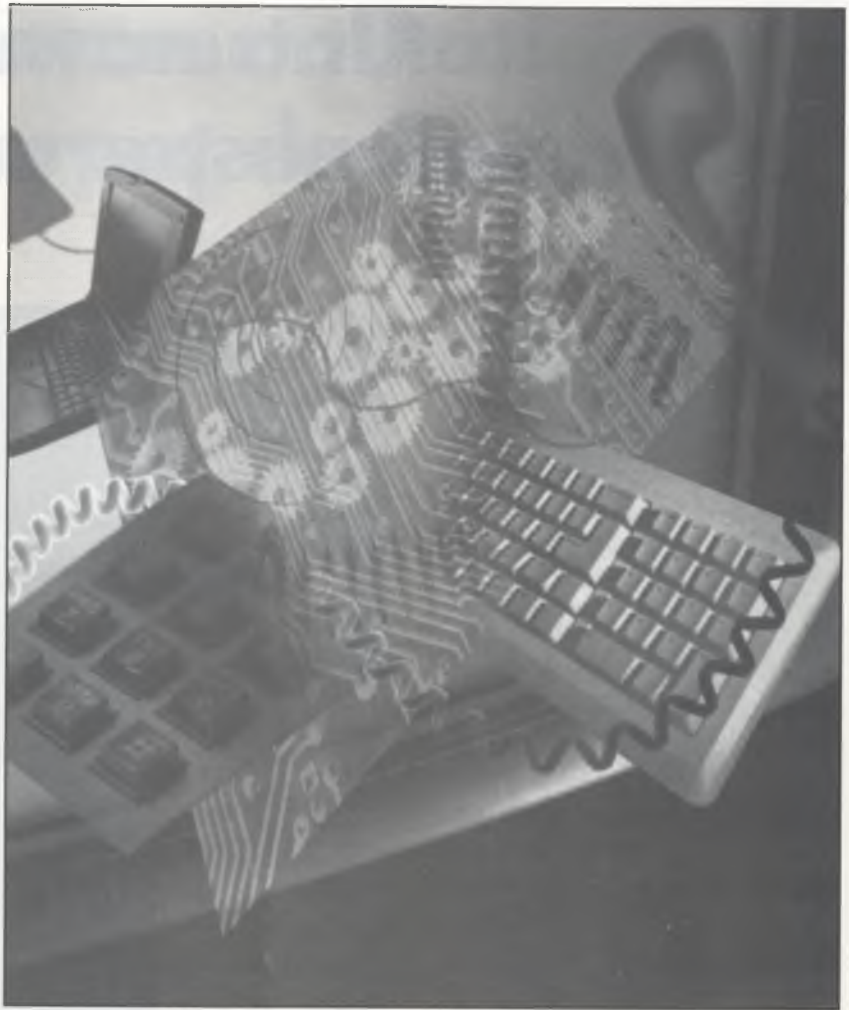

SERVEI: SPORT GARATGE

Passeig Marquès de Camps, 1-3 - Tel. 972 23 78 83 - 17190 **SALT**

substitució d'una teoria científica per una altra és també un fet (patró) repetible en l'evolució de la Ciència. Uns conjunts d'idees són abandonats a favor d'altres que van apareixent i són contrastats amb sistemes de mesura més evolucionats. Per cert, a hores d'ara també ha estat desplaçada la teoria copernicana.

Això ens porta a un quart punt que caracteritza el coneixement científic, que es podria resumir com: la ciència és relativa, no es pot afirmar res amb fermesa extrema ni tampoc descartar-ho (no hi ha res ni blanc ni negre). És un enunciat que pot semblar descoratjador, ja que introdueix un factor d'incertesa important, i ens ve a dir que sempre pot aparèixer una nova teoria científica que ens ensorri el coneixement adquirit fins aquell moment. Per contextualitzar aquest punt podem fixar-nos en què va succeir al segle XIX (i fins i tot fins en l'actualitat) amb la teoria de l'origen de les espècies de Darwin en contraposició a les idees de Lamarck. Existeixen encara actualment arguments a favor i en contra de totes dues teories, tot i que la darwiniana és la majoritàriament acceptada. L'any 1874 apareix el telèfon. I poc després, el 1880 la bicicleta. El 1886 es fa el motor d'explosió per Benz i Daimler, i el 1895 es descobreixen els raigs X. Només en 20 anys de diferència veiem que han aparegut noves invencions o descobriments a un ritme insòlit, si ho comparem amb les èpoques anteriors. Ja en el segle XX, trobem el 1905 que Einstein formula la teoria de la Relativitat, Rutherford el model atòmic el 1908. En aquesta segona sèrie de descobriments

hi predomina un nou factor que influenciarà molt durant el segle XX la transmissió i creació de coneixement: les universitats. Aquests centres es van definir com a entorns d'optimització del coneixement científic i catalitzen l'evolució important de la Ciència en la segona meitat del segle XX.

En la següent sèrie d'esdeveniments, (1945 es crea l'ENIAC, el primer ordinador; 1953, s'esbrina quina és l'estructura del DNA; 1969, l'home posa el peu a la Lluna; 1981, surt l'ordinador personal o PC) rau la clau de la Ciència de final de segle i de mil.lenni. Fixem-nos concretament en l'evolució de la informàtica tenint en compte que el que la caracteritza bàsicament és la seva aproximació a l'usuari

i a la societat (a part d'altres coses que no es comenten).

Veiem, doncs, que la Ciència tendeix a esdevenir més social, a la integració amb la vida del ciutadà més que mai. Això portat al límit és el que s'ha vingut a anomenar "*Societat del Coneixement*" o "*Societat de la Informació*", que és la base de la societat que s'està perfilant en aquests moments.

Sense cap mena de dubte que ens esperen excitants experiències científiques en els propers anys, si fem extensible els diferents patrons que s'han mostrat.

Una nova vella esperança

Una dona sola camina per les rambles amb el pas segur i la mirada perduda. Els seus ulls cansats semblen abandonar-se per tots els racons sense ni tan sols recordar després el que han llambregat en un veloç moment. Enmig de la gent que passa àgil pel seu costat, ella es creu només un cos menut a mercè de la gràcia o dissort que li adobi el destí. Dins les seves orelles encara la remor d'una porta que es tanca amb una forta batzegada li fereix el timpà. No sap si la seva decisió, presa des de la desesperança, la fa feliç o si la condueix cap a la foscor d'un carreró sense sortida.

Els minuts segueixen el seu curs inexorable i ella es para un cop arriba al pont. L'aigua, allà sota, tranquil·la i serena sembla trencadissa a causa d'un tel de glaç que la sustenta. El seu pensament, lluny de la realitat que l'acotxa, simula navegar riu amunt i sense pretendre-ho li rossolen dues llàgrimes que li gelen el rostre. Fa fred. La gelor de l'aire li futeja el clatell descobert i treu una bufanda de la bossa per encerclar-la entorn del seu coll nu.

Sent parlar dos adolescents de l'any nou que ha d'encetar el flamant mil·lenni i ella els observa amb una certa enveja mal continguda que li retreu que ella, vint anys abans, també havia sentit la il·lusió a la pell. Certament, tots els Caps d'Any

de la seva vida els havia anhelat amb delectança i ara hi havia quelcom a la seva persona que havia canviat, que la feia distinta fins al punt de no reconèixer les especulacions que es passejaven per la seva ment. Potser la pèrdua de la feina d'una manera fortuïta n'havia estat l'ingredient

balder per acabar de sentir-se desafortunada, o potser no, segurament l'absència del marit que per l'ocupació que tenia li impedia estar al seu costat tantes voltes com desitjaria, la feia sentir abandonada, descuidada per un atzar maliciós.

De cop, un rampell, un instint que obligava les seves cames a córrer entre una multitud anònima que es dispersava i s'unia desordenadament, a córrer tapant-se la boca amb la capa, a córrer sentint els batecs del cor dins la ment, la prengué i l'embriagà per sorpresa. De cop, volgué assaborir la vida, sentir-la dins el cos vertiginosament i gairebé ofegada per la nova sensació

que l'abraçava invitant-la a persistir, s'enxampà a ella mateixa en els seients d'un avió confortable que la portaria al costat de l'home que estimava i que dins la seva nostàlgia havia idealitzat.

Les darreres hores de l'any s'escolaven pacientment, però sense detenció, igual com l'aigua entre els dits quan intentes acaronar-la, i arribà l'any nou sense presses, però amb entusiasme i amb aquest una nova esperança que es dibuixava en el contorn dels dos cossos abraçats en retrobar-se.

La immortalitat: l'ànima no pot desaparèixer

Un dels temes que més li ha sigut d'absoluta preocupació a l'home al llarg de la seva història ha estat el tema de la immortalitat de l'ànima, d'una vida després de la mort, on es poguessin mantenir tots els records feliços de la ja perduda existència.

Des que l'home ha fet servir la raó per arribar a posteriors conclusions, han aparegut diferents pensadors que han intentat donar una solució a aquest misteri, sense poder-lo encara resoldre.

Per exemple, els egipcis creien fermament en una vida després de la mort, fins a tal punt que podem trobar un llibre on s'explica què hi ha després d'aquesta vida, els obstacles que la nostra ànima haurà de passar i com s'haurà d'actuar.

Per altra banda, Plató, un dels pensadors més importants de l'Antiga Grècia, va sostenir la teoria de la immortalitat de l'ànima, fonamentant-se en la teoria que ell anomenava dels contraris. Aquesta teoria sostenia que per tal que existeixi una determinada cosa, ha d'existir el seu determinat contrari. D'aquesta manera, Plató va adonar-se que si el cos era mortal, l'ànima -com a component del cos- havia de ser immortal per necessitat. Així, es va suscitar que l'ànima havia de ser simple i espiritual, a diferència del cos, que era una presó per a l'ànima. *Així com el cos era mortal, l'ànima hauria de ser immortal i eterna.*

Aquesta teoria fou molt

debatuda entre els principals pensadors de l'Antiga Grècia (fins i tot el seu deixeble Aristòtil es contraposà a aquesta teoria), però és veritat que fins a l'Edat Mitjana es va donar per bona, ja que la filosofia de Plató es podia combinar molt bé amb el cristianisme de l'època.

Curiosament, si anem recollint teories sobre la immortalitat de l'ànima, o de l'existència d'una vida després de la vida, veurem que totes les cultures que han existit al llarg de la història comparteixen un tret comú: la seva religió sosté que hi ha vida després de la mort, on només podrà accedir l'ànima, deixant el cos (impur i corrupte) darrere. Així, els cabalistes creuen que l'ànima pot viatjar d'un cos a un altre; els indis americans fan tot un seguit de rituals per comunicar-se amb les ànimes dels difunts; els tibetans mediten tota la seva vida per tal de purificar la seva ànima per poder arribar a trobar-se amb Buda, etc.

Malgrat això, cal dir que és veritat que tota aquesta obsessió

ha estat sempre relacionada amb la religió.

Segons Sigmund Freud, la idea de la mort és la que fa que hi hagi religions, i és diferent segons cada societat. Així, podríem dir que és un consol per superar aquesta por al món desconegut. Però, no creuen que és massa casualitat que totes les cultures primitives que han evolucionat al món tiguin en comú una mateixa base, la qual sosté que l'ànima continua existint després de la mort del cos?

No fa gaire temps, vaig veure un reportatge d'una màquina semblant a una videocàmera, que podia detectar l'energia que desprenien els cossos. Així, enfocant qualsevol objecte, detectava l'energia calorífica, cinètica, eòlica, etc., que desprenia.

Així, es va demostrar que quan moria un cos viu desprenia una energia, a la qual varen atribuir el nom d'ànima.

Però, on anava a parar aquesta energia que es separava del cos justament en el moment que aquest moria? Em sembla que ningú no ho sap. Suposo, estimats lectors, que aquí és on intervé la fe.

El fet que em va portar a escriure sobre aquest tema fou quan vaig pensar en el principi bàsic de la física de Newton: *l'energia no es destrueix, l'energia es transforma.* I jo em pregunto, en què?

Un xic d'informació referent a les festes de Nadal

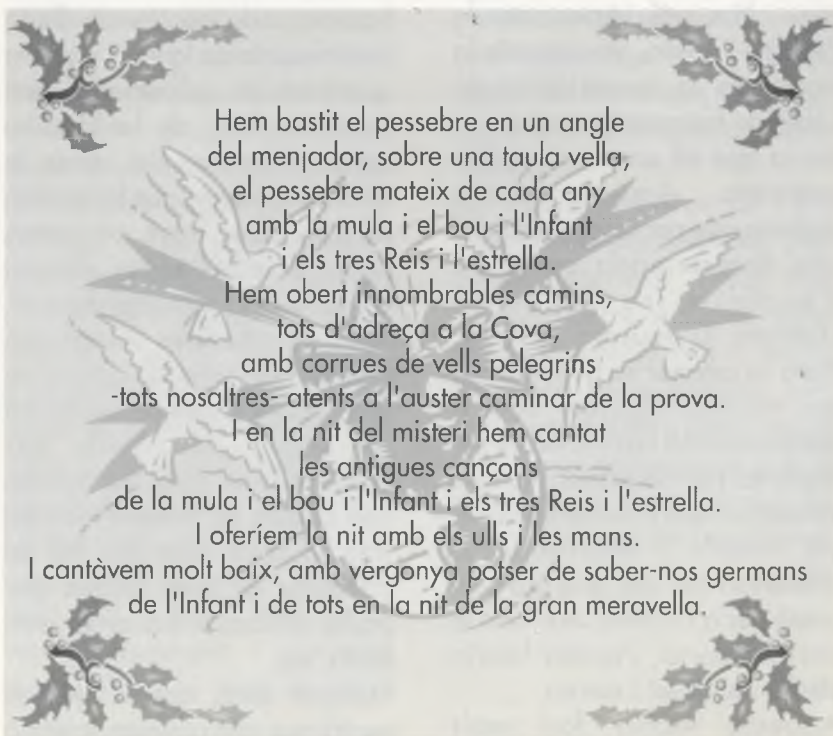
El Nadal que actualment celebrem és una creació del segle XIX. A partir d'aquell moment, es va incorporar el costum de l'arbre de Nadal, el de cantar nadales, les felicitacions de Nadal - la primera data del 1846 a Londres- i la imatge del Pare Noel -també anomenat Santa Claus o Sant Nicolau- amb el trineu, els 8 rens i el sac de joguines per a repartir entre la mainada. Per aquestes festes entre nosaltres els portadors de regals més típics són els Reis Mags i el cagatió. Però la celebració d'aquestes festes es remunten en el passat i arriben a la llunyania de la memòria històrica.

L'any 345 es va instaurar el 25 de desembre com a celebració de la nativitat de Jesucrist, malgrat els evangelis de Sant Mateu i Sant Lluc narren el naixement de Jesucrist, no especifiquen cap data concreta. L'església primitiva va fixar el 25 de desembre seguint el costum d'assumir en la tradició cristiana festivitats paganes, en aquest cas absorbia la celebració de l'entrada del solstici d'hivern. Diferents tipus de festes per aquestes dates ja es feien des de l'època dels romans, concretament entre el 17 i el 23 de desembre, eren dies de commemoració dedicats a Saturn, déu de l'agricultura. Per les mateixes dates al Nord d'Europa hi havia la festivitat de l'arribada de l'hivern amb fogueres de grans troncs ornamentats amb branques i cintes per a demanar un

bon any als déus. Més tard, a l'època medieval es va incorporar com a costum d'aquestes festes, la tradició del naixement. Però sempre al llarg del temps aquestes dates anaven acompanyades amb extraordinàries menges i banquets, de productes tradicionals.

Actualment, aquestes festes són dies de gran activitat comercial que absorbeixen el veritable sentit que tenen. Hem de fer l'exercici de recordar el que signifiquen i no deixar-nos portar per l'excessiu consumisme. Per acabar bones festes i bon any.

M. ÀNGELS MIR I CASAS

Hem bastit el pessebre en un angle
del menjador, sobre una taula vella,
el pessebre mateix de cada any
amb la mula i el bou i l'Infant
i els tres Reis i l'estrella.

Hem obert innombrables camins,
tots d'adreça a la Cova,
amb corrues de vells pelegrins
-tots nosaltres- atents a l'auster caminar de la prova.

I en la nit del misteri hem cantat
les antigues cançons
de la mula i el bou i l'Infant i els tres Reis i l'estrella.

I oferíem la nit amb els ulls i les mans.
I cantàvem molt baix, amb vergonya potser de saber-nos germans
de l'Infant i de tots en la nit de la gran meravella.

LA FARGA
Us desitja Bones Festes

OPEL

Gudayol Auto-Taller, S.A.

Exposició i Venda: c/ Major, 156
Telèfon 972 24 20 43 - 939 84 08 72
E-mail: gudayol@grn.es
Horari: de dilluns a dissabte de 10 a 1 i de 5 a 8

Servei Oficial: c/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 972 24 37 49
Grua 24 hores 907 20 62 30
Horari: de dilluns a divendres de 9 a 1 i de 3 a 8
Dissabte al matí obert de 10 a 1

GRAN PROMOCIÓ
Grans Ofertes en Venda de Cotxes i Serveis
Vine a la nostra exposició i veuràs els
avantatges de comprar un Opel a Salt.

70^e
Aniversari
1928-1998

També ens podeu trobar a Internet: <http://www.grn.es/gudayol>

Quan trobar pis
és un **problema**

a Eugesa,
tenim la **solució!**

EUGESA

CONSTRUCTORA • IMMOBILIÀRIA

C. Major, 182 - SALT
Tel. 972 23 55 61

Més de 25 anys construint